

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENT

Statens arbeidsmiljøinstitutt
Postboks 8149 Dep.
0032 OSLO

Deres ref

Vår ref
17/1233

Dato
03.01.2018

Tildelingsbrev 2018 - Statens arbeidsmiljøinstitutt

1. INNLEDNING

Arbeids- og sosialdepartementet viser til Prop. 1 S (2017-2018) og Innst. 15 S (2017-2018). Arbeids- og sosialdepartementet gir i dette tildelingsbrevet de økonomiske rammene for Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) og angir prioriteringer, mål og rapporteringskrav for 2018.

Tildelingsbrevet er styrende for STAMIs årlige virksomhet og angir hvilke områder som har høyest prioritet i 2018. Det følger av dette at det i tillegg er oppgaver som skal utføres av instituttet i 2018, som ikke er eksplisitt omtalt. Erfaringer tilsier at det også kan komme saker det ikke er tatt høyde for ved årets begynnelse og som kan få stor oppmerksomhet. STAMIs organisasjon må ha fleksibilitet til å bistå departementet i slike saker.

Dersom STAMI vurderer at det er uklarheter i de forutsetninger og krav som formidles i tildelingsbrevet, har instituttet et selvstendig ansvar for å ta saken opp med departementet.

Postadresse
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo
postmottak@asd.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 64
Org. nr. 983 887 457

Telefon
22 24 90 90

Arbeidsmiljø- og
sikkerhetsavdelingen

Saksbehandler
Anna Skårberg
22246906

Innholdsfortegnelse:

1.	INNLEDNING	1
2.	OVERORDNEDE PRIORITERINGER OG SATSINGSOMRÅDER.....	3
2.1	Overordnede prioriteringer	3
2.2	Satsingsområder.....	3
3.	MÅL OG PRIORITERINGER FOR 2018	3
3.1	Kunnskap om kjemiske, biologiske og fysiske arbeidsmiljøforhold.....	3
3.2	Kunnskap om psykososiale og organisatoriske arbeidsmiljøforhold	4
3.3	Nasjonal overvåking av arbeidsmiljø og -helse (NOA)	4
3.4	Formidler av kunnskap om sammenhengen mellom arbeid og helse.....	5
3.5	Særlige samarbeidsoppgaver	5
4.	BEVILGNING OG TILDELT BELØP	6
4.1	Budsjettrammer.....	6
4.2	Bevilgningsmessige forutsetninger.....	6
4.3	Fullmakter.....	6
5.	ADMINISTRATIVE FØRINGER.....	6
5.1	Videre utvikling styringsparametere.....	6
5.2	Fellesføring	6
5.3	Oppfølging av krav i digitaliseringsrundskrivet	7
6.	RAPPORTERING	7
7.	DIALOG OG PLANLAGTE MØTER	8

Vedlegg:

1. Rapporteringsoversikt
  2. Møteplan for styringsdialogen
-

2. OVERORDNEDE PRIORITERINGER OG SATSINGSOMRÅDER

2.1 Overordnede prioriteringer

Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) er det nasjonale forskningsinstituttet og et sentralt kunnskapsorgan for arbeidsmiljø og arbeidshelse. STAMI skal motivere og legge til rette for kunnskapsbaserte tiltak og prioriteringer i norske virksomheter og i arbeidsmiljøforvaltningen. STAMI skal bidra med kunnskap til den internasjonale forskningsfronten på arbeidsmiljøområdet, og hente kunnskap hjem til beste for norsk arbeidsliv. Sentralt i STAMIs arbeid står også utøvelse av forvaltningsnære oppgaver og myndighetsstøttende funksjoner som bygger på STAMIs vitenskapelige fagkompetanse.

STAMI skal prioritere sine aktiviteter ved å avveie følgende kriterier:

- Kunnskapsbehov
- Nasjonal betydning
- Potensial for forebygging
- Omfang og alvorlighetsgrad
- Vitenskapelig potensiale og betydning
- Mulighet for gjennomføring i form av ressurser og kompetanse

2.2 Satsingsområder

STAMI skal arbeide med forskning og kunnskapsoppbygging knyttet til påvirkninger i arbeidsmiljøet som kan hindre arbeidsrelatert sykdom eller skade, og bidra til helsefremmende arbeid og produktivitet. Instituttet skal så langt det er mulig dekke arbeidslivets behov for ny kunnskap om arbeidsmiljø- og helseforhold, og er tillagt et særlig ansvar for å opprettholde og videreutvikle kompetanse på forskning om arbeidsrelaterte kjemikalieskader.

STAMIs faglige nedslagsfelt dekker alle forhold av betydning for arbeidsmiljø og arbeidshelse. STAMI skal særlig prioritere å utvikle kunnskap om følgende eksponeringsfaktorer, inkludert relevante mekanismer og helseutfall for eksponeringene:

- Kjemiske, biologiske og fysiske forhold
- Psykososiale og organisatoriske forhold

3. MÅL OG PRIORITERINGER FOR 2018

STAMI skal bidra til følgende hovedmål i Prop. 1 S (2017-2018):

- Hovedmål 3: Utvikling og formidling av ny kunnskap om arbeidsmiljø, arbeidsforhold, arbeidshelse og sikkerhet.

Følgende forskningsfelt og områder skal spesielt prioriteres i 2018:

3.1 Kunnskap om kjemiske, biologiske og fysiske arbeidsmiljøforhold

I norsk arbeidsliv er det fortsatt store utfordringer knyttet til tradisjonelle yrkesskader og helserisiko med opphav i kjemisk og biologisk eksponering. Et stort antall nye kjemiske

forbindelser og produkter kommer dessuten på markedet hvert år i forbindelse med materialutvikling og innovasjon. Disse kan være opphav til uønskede yrkeseksponeringer med et helseskadelig potensial. Alle arbeidstakere er også eksponert for fysiske arbeidsmiljøfaktorer, og disse kan ha betydning for den enkeltes helse, sikkerhet og trivsel. I fysiske eksponeringsfaktorer i arbeid inngår mekaniske eksponeringer, støy, vibrasjoner, inneklima, belysning, varme, kulde, strømgjennomgang og stråling. Instituttet skal videreføre sitt arbeid med studier knyttet til kjemiske, biologiske og fysiske arbeidsmiljøforhold, og søke å utnytte sin kompetanse på området til å identifisere nye problemstillinger hvor det er behov for økt kunnskap om eksponering og årsakssammenhenger.

Det finnes få kvalitetssikrede informasjonskilder knyttet til kjemiske arbeidsmiljøforhold og dette er en utfordring for godt forebyggende arbeid og prioritering av tilsyns- og informasjonsinnsatsen. Nasjonalt elektronisk eksponeringsregister for kjemiske eksponeringsmålinger – EXPO – skal over tid utvikles til å bli den sentrale kunnskapskilden på området. EXPO er slik en viktig kilde for overvåkingssystemet NOA, og som grunnlag for tilsynsprioriteringer fra Arbeidstilsynet og Petroleumstilsynet. STAMI skal i 2018 fortsatt prioritere å gjøre databasen kjent for relevante bransjer og virksomheter, og legge til rette for at flest mulig virksomheter legger inn eksponeringsdata i EXPO.

3.2 Kunnskap om psykososiale og organisatoriske arbeidsmiljøforhold

Det psykososiale arbeidsmiljøet i Norge vurderes som positivt i de fleste internasjonale studier og sammenlikninger. Like fullt er det fortsatt utfordringer og forbedringspotensial i norsk arbeidsliv knyttet til forebygging på det psykososiale og organisatoriske arbeidsmiljøområdet. Blant annet er fortsatt muskel- og skjelettlidelser og psykiske lidelser av de største diagnosegruppene for langtids sykefravær og uførepensjonering i norsk arbeidsliv, og beregninger fra NOA viser at en betydelig andel av dette fraværet er arbeidsrelatert.

STAMI skal i 2018 skape, kartlegge og formidle kunnskap om psykososiale og organisatoriske arbeidsmiljøfaktorer, herunder frafall, inkluderende arbeidsliv og nye organisasjonsformer. STAMI skal på dette området videreføre sitt arbeid med å gjennomføre prospektive og longitudinelle forskningsprosjekter med repeterte datainnsamlinger av høy kvalitet.

3.3 Nasjonal overvåking av arbeidsmiljø og -helse (NOA)

Nasjonal overvåking av arbeidsmiljø og -helse (NOA) skal samle, kvalitetsvurdere, systematisere, bearbeide, tolke og formidle data og dokumentasjon om arbeidsmiljø og arbeidsrelaterte helseskader. Målsettingen er å fremskaffe pålitelig og kvalitetssikret underlagsmateriale til arbeidsmiljømyndighetene, partene i arbeidslivet, helsevesenet og andre forskningsmiljøer.

Den viktigste leveransen fra NOA er utarbeidelse av rapporten *Faktabok om arbeidsmiljø og helse* hvert tredje år om bl.a. status og trender på arbeidsmiljøområdet i Norge, basert på tilgjengelig informasjon om arbeidsrelaterte plager, sykdom og skader, fordelt på bransjer og yrker. Siste faktabok ble lansert i 2015, og virker som et felles fakta- og diskusjonsunderlag for arbeidslivets prioriteringer for forebyggende virksomhet. STAMI skal i 2018 prioritere arbeidet med ny faktabok, som etter planen skal foreligge våren 2018.

STAMI skal i 2018 fortsette samarbeidet med Arbeidstilsynet om gode tilstandsbeskrivelser og risikoanalyser av arbeidsmiljø- og arbeidsforholdene i Norge som grunnlag for tilsynets prioriteringer, jf. etatenes felles rapport om videreutvikling av samarbeidet med faktagrunnlag, risikobilde og hovedprioriteringer. STAMI skal i 2018 også videreutvikle og styrke samarbeidet med Petroleumstilsynet knyttet til overvåkingsrelaterte tema av relevans for petroleumsnæringen.

3.4 Formidler av kunnskap om sammenhengen mellom arbeid og helse

STAMIs formidlingsaktiviteter skal bidra til å synliggjøre instituttet som nasjonalt arbeidsmiljøinstitutt og leverandør av kunnskap om sammenhengen mellom arbeid og helse. STAMI har et særskilt ansvar for å formidle kunnskap, både fra egen og annen nasjonal og internasjonal forskning til tilsynsmyndighetene. I dette arbeidet skal instituttet særlig vektlegge formidling av kunnskap om risikoforhold knyttet til yrker og bransjer.

Instituttets rolle som kunnskapsformidler i samfunnsdebatten skal styrkes gjennom formidlingsaktivitetene.

STAMI skal kontinuerlig videreutvikle kanalene for kunnskapsformidling for å styrke tilbudet til alle målgrupper.

3.5 Særlige samarbeidsoppgaver

Samarbeidet mellom STAMI og tilsynsetatene er et viktig grunnlag for myndighetenes påvirkningsarbeid for et målrettet forebyggende arbeidsmiljøarbeid i norsk arbeidsliv. STAMI er en viktig bidragsyter til etatenes oppdaterte kunnskap om arbeidsmiljø og arbeidshelse. I 2018 skal i tillegg følgende samarbeidsoppgaver særlig prioriteres:

Forebygging av ulykker i bygg og anlegg – Charter om treparts samarbeid

For å forebygge arbeidsulykker, ble det i 2014 innledet et samarbeid med partene i bygge- og anleggsnæringen for å bidra til en sterk nedgang i antall dødsfall og skader i næringen, HMS-Charter for en skadefri bygge- og anleggsnæring. Som en del av dette samarbeidet, skal Arbeidstilsynet og STAMI utarbeide en årlig rapport om skadeutviklingen i bygge- og anleggsnæringen.

IA – samarbeid

Underveisvurderingen av IA-avtalen i 2016 viste bl.a. at det er et potensiale for mer forebyggende arbeidsmiljøarbeid og tidlig innsats i virksomhetene. Spørsmålet om hvordan partene og myndighetene kan samarbeide om større fokus, påvirkning og oppfølging av virksomhetenes systematiske forebyggende arbeid står sentralt. Tilsynsetatene og STAMI skal bidra i dette arbeidet.

4. BEVILGNING OG TILDELT BELØP

4.1 Budsjetterammer

Arbeids- og sosialdepartementet stiller følgende bevilgning til rådighet for STAMI i 2018.

Kap. 0643 Statens arbeidsmiljøinstitutt

Post	Betegnelse	Budsjett 2018
50	Statstilskudd	121 821 000
	Sum kap. 0643 Statens arbeidsmiljøinstitutt	121 821 000

4.2 Bevilgningsmessige forutsetninger

Kap. 0643, Post 50 Statstilskudd

Bevilgningen er justert for pris- og lønnsvekst. Det er videre en forutsetning at alle statlige virksomheter gjennomfører årlige tiltak for å øke produktiviteten for en mer effektiv bruk av ressursene. Bevilgningen er ut fra dette justert som følge av ABE-reformen.

4.3 Fullmakter

Fullmakter som er delegert til STAMI fremkommer av gjeldende regler, herunder reglement og bestemmelser for økonomistyring i staten, med gjeldende rundskriv samt rammer og retningslinjer gitt i Statens personalhåndbok.

5. ADMINISTRATIVE FØRINGER

5.1 Videre utvikling - styringsparametere

Arbeidet med å utvikle styringsparametere skal videreføres og følges opp i den ordinære styringsdialogen. Parallelt med utvikling av styringsparametere skal det også arbeides med utvikling av metoder for måling av aktuelle parametere og kvalitetsikrede kilder. STAMI skal i årsrapporten for 2018 rapportere på aktuelle indikatorer og styringsparametere knyttet til effekter, med bruk av metodebeskrivelser, nøkkeltall og tidsserier, kvantitative og kvalitative vurderinger.

5.2 Fellesføring

Offentlige oppdragsgivere har som innkjøpere av varer og tjenester et særskilt ansvar for å motvirke arbeidslivskriminalitet. Det forventes at offentlige virksomheter går foran i arbeidet med å fremme et seriøst arbeidsliv. Statens arbeidsmiljøinstitutt skal ved tildeling av oppdrag og i oppfølging av inngåtte kontrakter sikre at deres leverandører følger lover og regler. Instituttet skal i årsrapporten redegjøre for resultater fra oppfølging av inngåtte kontrakter og hvordan virksomhetens anskaffelser er innrettet for å gjennomføre dette hensynet.

Det vises for øvrig til Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter, Difis "Lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter – veileder for beste praksis" og rundskriv H-8/17 fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet om årets fellesføring.

5.3 Oppfølging av krav i digitaliseringsrundskrivet

Med utgangspunkt i kartlegging av potensialet for digitalisering av tjenester og arbeidsprosesser, jf. digitaliseringsrundskrivets krav, skal Statens arbeidsmiljøinstitutt blant annet gjøre en vurdering av hvilke tjenester som eventuelt bør ses i sammenheng med andre virksomheters tjenester, og om instituttet har tjenester som egner seg for utvikling av tjenestekjeder. Instituttet skal utarbeide planer/strategier som angir instituttets prioriterte tiltak på området. Instituttet skal innen 20. september 2018 rapportere om status i arbeidet, herunder gi en overordnet oversikt over prioriterte tiltak, vurderinger knyttet til gevinstrealisering og orientering om eventuelle avdekkede regelverkshindringer.

Det vises til Kommunal- og moderniseringsdepartementets digitaliseringsrundskriv, H-7/17.

6. RAPPORTERING

Årsrapport for 2018

Årsrapport for 2018 skal sendes departementet og Riksrevisjonen innen 15. mars 2019. For å få tilstrekkelig tid til forberedelser til vårmøtet ber vi om at utkast til årsrapport for del II, III og IV oversendes departementet 20. februar 2019.

For utforming av årsrapporten vises det til veiledningsmateriale utarbeidet av Direktoratet for økonomistyring (DFØ) på deres hjemmeside. Departementet har i tillegg følgende presiseringer:

I Leders beretning

II Introduksjon til virksomheten og hovedtall

- Introduksjon av virksomhet og samfunnsoppdrag
- Omtale av organisasjon og ledelse
- Presentasjon av utvalgte hovedtall
- Nøkkeltall fra årsregnskapet
- Volumtall

III Årets aktiviteter og resultater

Under årets aktiviteter og resultater skal det rapporteres på kravene i tildelingsbrevets pkt. 3. Det skal gis en beskrivelse av overordnet resultatoppnåelse og effekter av innsatsen.

Det skal gis en beskrivelse av virksomhetens aktiviteter og resultater som har bidratt til måloppnåelsen. Det skal videre gis en vurdering av resultater og ressursbruk, herunder en omtale av de viktigste prioriteringene. Det skal også inngå en overordnet beskrivelse av forskingsprosjekter som anses å være av spesiell interesse for arbeidsmiljømyndighetene, partene i arbeidslivet og STAMIs målgrupper for øvrig. Rapporteringen skal understøttes av relevant informasjon om ressursbruk, publiseringsaktivitet mv. Det skal på bakgrunn av rapporterte resultater gis en vurdering/analyse av oppnådd effekt og erfaringer sett i forhold til det videre arbeidet.

IV Styring og kontroll i virksomheten

STAMI skal gi en vurdering av om etablerte systemer for styring og kontroll ivaretar virksomhetens styringsbehov på en betryggende måte, herunder om det er planlagt eller iverksatt vesentlige endringer i opplegget for styring og kontroll.

V Vurdering av framtidsutsikter

Det gis en kort vurdering og status av STAMIs arbeid for å nå de overordnede mål på lengre sikt, bl.a. knyttet til instituttets strategiske plan.

VI Årsregnskap

7. DIALOG OG PLANLAGTE MØTER

Møteplan mellom STAMI og Arbeids- og sosialdepartementet for 2018 fremgår av vedlegg 2.

Med hilsen

Eli Telhaug (e.f.)
departementsråd

Ragnhild Nordaas
ekspedisjonssjef

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Kopi:
Riksrevisjonen

Vedlegg: 2

Vedlegg 1: Rapporteringsoversikt 2018 - STAMI

Frister	Aktivitet
Januar/februar	⇒ Regnskapsrapport til statsregnskapet, se egne frister i brev fra ASD av 18/12 2017 om Statsregnskapet for 2017 - årsavslutning og frister for innrapportering
20. februar	⇒ Utkast til årsrapport 2017, jf. pkt. 6 i tildelingsbrev for 2017 samt veiledning fra DFØ: ⇒ Rapport på årsresultat jf. pkt.3 og del III i årsrapporten ⇒ Rapportering under pkt. 5 ⇒ I tillegg rapporteres på oppfølging av ev. merknader fra Riksrevisjonen og særlige rapporteringsplikter etter lov/regelverk, f. eks likestilling
1. mars	⇒ Behov for bevilgningsendring – 1. halvår 2017 (RnB) Dersom det i løpet av året oppstår uventede utgifter eller inntektsbortfall skal disse normalt dekkes ved omdisponeringer innenfor tildelt ramme. Om det ikke er mulig å håndtere merutgiften/inntektsbortfallet innen egne rammer, skal saken tas opp enten i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett eller i forbindelse med omgrupperingsproposisjonen (se frist 20. sept). Forslagene til justeringer skal inneholde: ⇒ Begrunnelse for forslaget om inntekts-/utgiftsendring ⇒ Redegjørelse for de viktigste forutsetninger og usikkerhetsmomenter knyttet til bevilgningsforslaget ⇒ Informasjon om hvilke tiltak som er gjennomført for å begrense utgiftsøkning/inntektsreduksjon ⇒ Forslag til inndekning av utgiftsøkningen/inntektsreduksjonen
15. mars	⇒ Endelig årsrapport 2017 til departementet og Riksrevisjonen, jf. pkt. 6 i tildelingsbrev for 2017.
2. mai	⇒ Innspill til Prop. 1 S (2018-2019) med utgangspunkt i egen bestilling fra departementet primo april.
24. august	⇒ Halvårsrapport - Overordnet beskrivelse av resultatoppnåelse i 2018, inkl. nærmere angivelse av avvik iht. tildelingsbrevet: Det skal innledningsvis gis en kort overordnet beskrivelse av tilstand og resultatoppnåelsen. Det skal rapporteres på større forsinkelser i fremdriften knyttet til oppgaver som er tillagt etaten gjennom tildelingsbrevet og eventuelt andre store hendelser som påvirker ressursdisponeringen.
20. september	⇒ Innspill til omgrupperingsproposisjonen - se rapporteringskrav til RnB (under 1. mars)
25. september	⇒ Innspill til tildelingsbrev for 2019 med utgangspunkt i utkast fra departementet
28. september	⇒ Eventuelle forslag til særskilte FoU-behov som søkes dekket av departementet påfølgende år. Innspillet skal, så langt det er hensiktsmessig, koordineres med Arbeidstilsynet/Petroleumstilsynet.
To uker før møtet i oktober	⇒ Oppdatert risikobilde basert på innspill til tildelingsbrev for 2019 ⇒ Ev. forslag til tema for store satsinger 2020
1. desember	⇒ Nye store satsingsforslag for 2020 basert på mal fra Finansdepartementet, jf. FINs årlige rundskriv om Retningslinjer for regjeringens første konferanse om statsbudsjettet 2020 (finnes på regjeringen.no under Finansdepartementet). ⇒ Det gjøres i tillegg oppmerksom på at ev. IKT-forslag skal fremmes i tråd med krav og retningslinjer i KMDs Digitaliseringsrundskriv.
Frist avklares i samråd med deltakerne	⇒ Årlig rapport om skadeutvikling i bygge- og anleggsnæringen, jf. pkt. 3.5

Vedlegg 1: Rapporteringsoversikt 2018 - STAMI

Frister	Aktivitet
Løpende	⇒ Hvis etaten i løpet av året finner at det vil oppstå vesentlige avvik eller forsinkelser i forhold til resultatkravene og andre føringer, jf. pkt. 2 og 3, skal departementet orienteres særskilt om dette. Virksomheten skal da orientere departementet om hvilke tiltak som vil bli gjennomført i den sammenheng.
20. februar 2019	⇒ <i>Utkast til årsrapport for 2018</i> , jf. pkt. 6 ⇒ Aktuelle rapporteringskrav under pkt. 3 ⇒ Aktuelle rapporteringskrav under pkt. 5 ⇒ I tillegg rapporteres på oppfølging av ev. merknader fra Riksrevisjonen og særlige rapporteringsplikter etter lov/regelverk, f. eks likestilling og bruk av lærlinger

Vedlegg 2: Møteplan 2018 - STAMI

Dato	→ Aktuelle tema for drøfting
12. mars	→ Etatsstyringsmøte våren, kl. 1130 – 1400 – hos ASD
Forrige år (2017)	⇒ Gjennomgang og utsjekking av Årsrapport for 2017
Inneværende år (2018)	⇒ Konsekvenser for årets prioriteringer og fastsatte mål, herunder avklaring av eventuelle innspill til RnB
Neste år (2019)	⇒ Arbeid med Prop. 1 S (2018-2019) og tildelingsbrev 2019.
30. oktober	→ Etatsstyringsmøte høst, kl 10-13 – hos STAMI
Inneværende år (2018)	⇒ Overordnet beskrivelse av resultatoppnåelse i 2018, inkl. nærmere angivelse av avvik iht. tildelingsbrevet – halvårsrapport ⇒ Eventuelle behov for justeringer i forhold til fastsatte mål ⇒ Avklaring av eventuelle innspill til omgrupperingsproposisjonen 2018
Neste år (2019) + 1	⇒ Oppdatert risikobilde ⇒ Tildelingsbrev for 2019 ⇒ Ev. tema for nye store satsingsforslag 2020 (frist 1. desember)
Eventuelt: Langtidsplanlegging (2020+)	⇒ Vurdering av overordnede mål på lengre sikt